30/03/2019

Η Ιερά Μονή Αγίου Νικολάου Αναπαυσά

/ Ιερές Μονές

Κοντά στο χωριό Καστράκι, ανάμεσα σε ερειπωμένα μοναστήρια, προβάλλει η κομψή, πολυώροφη Μονή του Αγίου Νικολάου του Αναπαυσά, επωνυμία που πιθανότατα σχετίζεται με το επίθετο του πρώτου κτήτορά της.

Η πρώτη εγκατάσταση μοναχών στον βράχο αυτό πρέπει να έγινε τον 14ο αιώνα. Το σημερινό καθολικό της μονής κτίστηκε στις αρχές του 16ου αιώνα από τον μητροπολίτη Λαρίσης, *άγιο Διονύσιο τον Ελεήμονα*, και από τον έξαρχο Σταγών, *ιερομόναχο Νικάνορα*, οι οποίοι εικονίζονται στον νάρθηκα του ναού.
Το καθολικό έχει ακανόνιστη ορθογώνια κάτοψη, και στη δυτική όψη του υπάρχει ευρύχωρος νάρθηκας, η *λιτή*, όπως ονομάζεται στα μοναστήρια. Το εσωτερικό του διακοσμείται με θαυμάσιες τοιχογραφίες, που έγιναν τον Οκτώβριο του 1527, όπως αναφέρει η επιγραφή που σώζεται στον ανατολικό τοίχο του νάρθηκα. Πρόκειται για έργο του σημαντικότερου αγιογράφου της «*Κρητικής Σχολής*», του *Θεοφάνη Στρελίτζα Μπαθά*, του οποίου η οικογένεια καταγόταν από το Μουχλί της Πελοποννήσου και εγκαταστάθηκε στα τέλη του 15ου αιώνα στην

ενετοκρατούμενη τότε Κρήτη. Ο μοναχός Θεοφάνης μαζί με τους γιούς του, Συμεών και Νεόφυτο, επίσης μοναχούς, άφησαν σημαντικό αγιογραφικό έργο στη Θεσσαλία και στο Άγιο Όρος. Ο τοιχογραφικός διάκοσμος του καθολικού της Μονής Αναπαυσά αποτελεί το πρώτο χρονολογημένο έργο του Θεοφάνη, του οποίου η τέχνη επηρέασε σημαντικά τη ζωγραφική του 16ου αιώνα, αλλά και τις μεταγενέστερες γενιές καλλιτεχνών.

Εντύπωση προκαλεί και η τολμηρή αρχιτεκτονική σύλληψη της μονής, καθώς λόγω της στενότητας του χώρου, το συγκρότημα έχει αναπτυχθεί σε επάλληλα επίπεδα. Ο επισκέπτης αρχικά συναντά το παρεκκλήσιο του Αγίου Αντωνίου, με σπαράγματα τοιχογραφιών πιθανώς του 14ου αιώνα, και την κρύπτη. Στον επόμενο όροφο βρίσκεται το καθολικό και στον τελευταίο όροφο η τράπεζα, το οστεοφυλάκιο και το παρεκκλήσιο του Αγίου Ιωάννη του Πρόδρομου.

Η μονή είναι ανδρική και πανηγυρίζει στις 6 Δεκεμβρίου.

Πηγή: www.religiousgreece.gr